

Chris van Velzen

Wethouder Financiën, Personeel & Organisatie en Cultuur

Retouradres Postbus 511 2003 PB Haarlem

Aan de leden van de commissie bestuur

Datum 8 april 2009
Kenmerk 2009 67987
Doorkiesnummer 023 5113003
E-mail cvanvelzen@haarlem.nl
Bijlage Notitie
Onderwerp Informatie over fusie Nuon.

Geachte leden van de commissie bestuur,

Voor uw vergadering van donderdag 16 april a.s. doe ik u hierbij een notitie met informatie over de in procedure zijnde fusie van Nuon met Vattenfall toekomen. De informatie wordt verstrekt voorzover die thans beschikbaar is. Uiteraard zal in de vervolgstukken op een aantal zaken concreter worden ingegaan.

In bijgaande informatie worden de consequenties van de voorgenomen fusie voor de gemeente Haarlem weergegeven.

De notitie eindigt met een aanduiding van de te volgen procedure, die in juni tot besluitvorming moet leiden en het voorlopige standpunt van het college met betrekking tot de fusie en de verkoop van het aandelenpakket in Nuon.

Met vriendelijke groeten,

Chris van Velzen

Notitie over de voorgenomen fusie Nuon met Vattenfall
voor de commissie bestuur van donderdag 16 april 2009.

Inleiding en voorgeschiedenis

In 1998/99 is de gemeenteraad van Haarlem akkoord gegaan met een herstructurering van het bedrijf EN. Dit was noodzakelijk om de snelle ontwikkeling als gevolg van de ingezette liberalisering bij te kunnen houden en de op termijn de toenemende concurrentie het hoofd te kunnen bieden. Op voorstel van het ENW besloot de raad mee te werken aan een fusie van NUON (Energieonderneming voor Gelderland, Friesland en Flevoland), EWR (Energie- en waterdistributiebedrijf voor het noordelijk deel van Zuid-Holland) en GAMOG (gasdistributiebedrijf voor Flevoland en grote delen van Gelderland). Het nieuwe bedrijf ging verder onder de naam Nuon ENW.

Bij deze fusie werd al de verwachting uitgesproken dat er uiteindelijk slechts een beperkt aantal grote spelers op de (West-)Europese markt actief zouden zijn.

Als gevolg van de fusie ontstond er in Nederland een nieuw energieconcern dat mogelijkheden zag een vooraanstaande plaats in te nemen in de energiemarkt. Daarbij realiseerde de gemeente zich dat de plaatselijke overheid op dat moment “definitief op afstand kwam te staan van het bedrijf” (tekst preadvies raadsbesluit). Op grond van de door de rijksoverheid ingezette beleid voor de energiesector werd dit overigens als een logische ontwikkeling gezien. Het oog was gericht op de voordelen van de nieuwe combinatie zoals voordelen bij inkoop van energie en grotere efficiency bij productie, levering en financiering. Voorts was toen al de duurzaamheid van het bedrijf speerpunt van beleid. De fusie werd in het belang geacht van de volgende stakeholders: aandeelhouders, medewerkers, klanten, maatschappelijke omgeving en milieu. Het streven was er op gericht de herstructurering en zorgvuldige integratie van de samenstellende delen in 2002 afgerond te hebben.

In het nieuwe bedrijf krijgt Haarlem 115.998 aandelen met een nominale waarde van 5 euro. De gemeente komt op een aandelenpercentage in het geheel van ca. 0,1 %.

De gemeente is niet langer met een commissaris vertegenwoordigd in de Raad van Commissarissen van het bedrijf. Het aandelenbezit is zodanig dat in de algemene vergadering van aandeelhouders, zoals voorzien, nauwelijks of geen gemeentelijke invloed kan worden uitgeoefend.

Reeds bij de fusie is overwogen om die reden het aandelenpakket te offeren aan de overige aandeelhouders. Omdat er op niet te lange termijn een stijging van de waarde van de aandelen werd voorzien, die op dat moment bij verkoop niet te verzilveren was, is van dat aanbod afgezien. Overigens zouden de aandelen pas na 2007 vrij verhandelbaar worden.

Onderwijl is het aandelenbezit van de gemeente door emissies gegroeid tot 126.762 aandelen (laatste emissie 2007) nog steeds á € 5 euro nominaal. De portefeuille vertegenwoordigt dus een nominale waarde van € 633.810,-- .

De laatste 5 jaren bedroeg het dividend (zie jaarrekeningen):

2004	€ 70.000 + winstafdracht gasverkoop +afkoopsom winstafdracht (afgesproken bij fusie)
2005	€ 298.838 + laatste winstafdracht gasverkoop
2006	€ 310.000
2007	€ 368.000 + extra dividend ad € 33.489
2008	€ 367.000.

Actuele situatie

Op 23 februari 2009 maakten Nuon en het Zweedse Vattenfall bekend dat zij hun krachten bundelen om een toonaangevend Europees energiebedrijf te vormen. Vattenfall is Europa's vijfde electriciteitsproducent en de grootste warmteproducent. De Zweedse overheid is 100% aandeelhouder van Vattenfall.

De combinatie geeft door gezamenlijke investeringsprogramma's een impuls aan de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Voorts wordt aldus voldaan aan de verplichting van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) dat de Nuongroep per 1 januari 2011 is gesplitst wat betreft het netwerkbedrijf en het productiebedrijf. Beide onderdelen mogen dan niet meer deel uitmaken van één groep. Vattenfall heeft een bod van Eur 8,5 miljard ondernemingswaarde in contanten uitgebracht op 100% van de aandelen van het productie- en leveringsbedrijf van Nuon. Hiermee wordt de aandeelhouderswaarde (equity value) van Nuon gewaardeerd op € 10,3 miljard na dividend over 2008. Het bod komt neer op € 75,37 per aandeel.

Bij 126.762 aandelen gaat dat om een bedrag van € 9.554.051,94.

Alliander het netwerkbedrijf van Nuon, valt buiten de transactie. Het netwerkbedrijf mag alleen publieke aandeelhouders hebben. De huidige aandeelhouders houden hun aandelenpercentage in dit bedrijf. Aan bestuur en governance van dit bedrijf wordt na de fusie vorm en inhoud gegeven in overleg met de (groot)-aandeelhouders.

Afspraak is verder dat de aandeelhouders, die hun aandelen Nuon ten verkoop aangeboden hebben, van de verkoopopbrengst een kapitaalstorting zullen doen in het netwerkbedrijf opdat het bedrijf voldoet aan de -na indiening van het splitsingsplan door de Nederlandse overheid- gewijzigde eisen met betrekking tot de solvabiliteit van de netwerkbeheerder. Het te storten bedrag per aandeel wordt bekend in het kader van de definitieve fusievoorstellen.

De partijen zijn overeengekomen dat Vattenfall in eerste instantie 49% van de aandelen verwerft. De resterende 51% van de aandelen zal in de komende zes jaar worden verkregen onder vastgestelde voorwaarden, waaronder een vaste dividendvergoeding van 2% over de resterende koopprijs.

Na acquisitie van de eerste 49% zal Vattenfall operationele zeggenschap hebben over Nuon. De gefaseerde overdracht van aandelen onderstreept het gezamenlijke commitment van Nuon's aandeelhouders en Vattenfall om de publieke belangen en de Nederlandse identiteit van Nuon te waarborgen. Er zal een stichting worden opgezet om de door Nuon behartigde publieke belangen te bewaken en te waarborgen. In het bestuur van die stichting hebben zitting een bestuurslid namens de aandeelhouders van Nuon, een bestuurslid namens de aandeelhouders van Vattenfall en een door beiden aan te wijzen derde bestuurslid.

De Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen van Nuon hebben unaniem de aandeelhouders van Nuon geadviseerd het bod te accepteren. Terzijde wordt gemeld dat de bestuurders geen bonussen in het vooruitzicht zijn gesteld voor het realiseren van de fusie. De transactie wordt afgerond in juni 2009 onder voorbehoud van goedkeuring door de aandeelhouders van Nuon. De ondernemingsraad van Nuon heeft een positief advies afgegeven voor het partnership.

Belangrijkste kenmerken voor het partnership zijn volgens de door Nuon toegezonden informatie en het uitgegeven persbericht na afsluiten beginselenovereenkomst tussen Nuon en Vattenfall in februari jl.:

- Financiële slagkracht, stabiliteit en schaalgrootte om voorzieningenzekerheid te waarborgen, investeringsplannen te ondersteunen en de productie- en sourcing capaciteit van Nuon te diversificeren.
- Sterk commitment en financiële middelen om versneld te investeren in duurzame energie en de ontwikkeling van CO₂-afvang en –opslag (CCS, CarbonCapture and Storage)
- Vorming van de Europese nummer één in windenergie op zee
- Nuon wordt de derde regionale Business Groep van Vattenfall en wordt verantwoordelijk voor de groei in de Benelux, waarbij Nuon een voortrekkersrol gaat vervullen bij de ontwikkeling van gasactiviteiten
- De bundeling van expertise geeft klanten toegang tot aantrekkelijke producten en diensten voor efficiënt energiegebruik
- De bestaande CAO's worden gerespecteerd. De mogelijkheden voor persoonlijke ontwikkeling worden vergroot. Er vallen als gevolg van de transactie geen ontslagen
- De bedrijfsculturen sluiten goed bij elkaar aan, wat een goede basis vormt voor een succesvolle integratie.

Vattenfall en Nuon hebben volgens Nuon samen voldoende schaalgrootte om betrouwbare, betaalbare en schone energievoorziening te kunnen bieden. Nuon en haar grootaandeelhouders hebben de afgelopen maanden nauw samengewerkt bij het selecteren van de meest geschikte partner. Meer informatie over dat proces is beschikbaar.

Door het opzetten van een stichting wordt het publieke belang gewaarborgd. Nuon is van mening in Vattenfall een partner te hebben gevonden die het bedrijf in staat stelt de bestaande strategie voort te zetten en de Nuon-doelstellingen te realiseren.

Vattenfall speelt een voortrekkersrol in de milieudiscussie en is een belangrijke schakel in het tegengaan van de klimaatverandering.

Vattenfall ziet de fusie als een belangrijke stap, waarbij de alom erkende expertise van Nuon een uiterst waardevolle aanvulling op de eigen kennis van Vattenfall vormt. Het partnership biedt de mogelijkheid om verdere invulling te geven aan de bedrijfsstrategie die is gericht op het verwerven van een toonaangevende positie op de Europese energiemarkt, en het versterken van de positie van het nieuwe bedrijf op de gasmarkt. De Benelux-markt is in hoge mate complementair aan de bestaande Europese activiteiten van Vattenfall.

Naast de focus op de uitbreiding van het klantenbestand wordt behoud en verhoging van de klanttevredenheid voorgestaan. Producten met toegevoegde waarde die een energieverbruik en een uitstekende dienstverlening bevorderen, zullen het belangrijkste instrument worden om een hoge klanttevredenheid te creëren. In de Benelux zal Nuon nog minstens vier jaar onder eigen merknaam blijven opereren.

De nieuwe combinatie biedt een sterk platform voor de ontwikkeling van medewerkers. De medewerkers van Nuon en Vattenfall kunnen deelnemen aan grensoverschrijdende programma's voor loopbaanontwikkeling. De twee bedrijven zullen de CAO's in acht nemen. Er vallen als gevolg van het partnership geen ontslagen. Het hoofdkantoor van Nuon in Amsterdam en de regionale kantoren blijven gehandhaafd op hun huidige locatie. Tot zover persbericht en informatie.

Bestuur en organisatie

Nuon wordt de derde regionale Business Group van Vattenfall en moet de activiteiten en de groei in de Benelux gaan sturen. De Raad van Bestuur van Nuon blijft aan en krijgt ook een vertegenwoordiger in het Executive Group Management van Vattenfall.

Nuon krijgt een eigen Raad van Commissarissen bestaande uit 8 leden, waarvan er vier worden voorgedragen door Vattenfall en vier door de aandeelhouders van Nuon. De ondernemingsraad van Nuon wordt in de gelegenheid gesteld om twee van de vier leden namens Nuon voor te dragen. Vattenfall krijgt het recht om de voorzitter te benoemen, die een beslissende stem heeft. Vijf van de 8 commissarissen zijn Nederlands ingezetene.

Goedkeuringsproces

De transactie is onder voorbehoud van de goedkeuring door tenminste 80% van de aandeelhouders. Vattenfall heeft een bod in contanten uitgebracht op 100% van de aandelen van Nuon. De partners zijn overeengekomen, zoals reeds gemeld, dat Vattenfall in eerste instantie 49% van de aandelen verwerft. De resterende 51% van de aandelen zal in de komende zes jaar worden verkregen. Volgens vastgestelde voorwaarden. Gedurende deze periode van zes jaar zullen de aandeelhouders van Nuon vertegenwoordigd zijn in de Raad van Commissarissen en jaarlijks een vast dividend ontvangen.

Het ministerie van Economische Zaken zal de splitsing van het bedrijf Nuon moeten goedkeuren en de fusie zal worden getoetst aan de mededingingsregels door de Europese commissie. De laatste goedkeuring wordt eind mei 2009 verwacht.

Op 17 juni 2009 zal er een buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders worden gehouden waarin de aandeelhouders wordt gevraagd goedkeuring te geven aan de transactie, waaronder het besluit tot juridische splitsing en daaropvolgende juridische fusie, zoals voorzien in de voorgestane transactiestructuur. Voor een besluit tot juridische splitsing en juridische fusie is een gekwalificeerde meerderheid vereist.

Naast besluitvorming in de Buitengewone Algemene Vergadering van Aandeelhouders, dient iedere aandeelhouder een individueel besluit te nemen over de verkoop van zijn aandelen in het productie- en leveringsbedrijf (Nuon Energy) aan Vattenfall en het aangaan van de relevante transactiedocumenten. Vattenfall heeft aangegeven de transactie gestand te doen als aandeelhouders, die gezamenlijk 80% van het geplaatste kapitaal vertegenwoordigen hun aandelen aanbieden. De diverse transactiedocumenten zullen eerstdaags door de aandeelhouders worden ontvangen.

Sinds de dualisering van de Gemeentewet is de bevoegdheid om het aandeelhoudersrecht van de gemeente uit te oefenen neergelegd bij het college van burgemeester en wethouders. Het protocol actieve informatieplicht bepaalt in schema 1. onder 8 dat voor ontwerpbesluiten tot het oprichten van en deelnemen aan rechtspersonen de wettelijke voorhangprocedure (160 lid 2 Gemeentewet) moet worden gevolgd. De vraag is of deze procedure ook geldt voor een voorgenomen besluit om de deelneming aan een rechtspersoon te beëindigen. Nuon heeft uitgezocht dat op de verkoop van het aandelenbezit door de gemeente geen goedkeuring van Gedeputeerde Staten vereist is. Meer logisch lijkt daarom voor onderhavige situatie de zware voorhangprocedure te volgen (van art. 169 lid 4 van de Gemeentewet), schema I onder 7 van genoemd protocol, waarbij het college een voorlopig besluit aan de raad voorlegt voor zienswijze en het college besluit na kennis van die zienswijze te hebben genomen.

Uiterlijk 12 juni a.s. is het college verzocht aan te geven aan Nuon of de gemeente Haarlem zijn aandelen wil verkopen.

Op 17 juni 2009 vindt dan, zoals reeds gemeld, de buitengewone algemene vergadering van aandeelhouders plaats, waarin alle relevante besluiten aangaande de fusie en de transactievoorwaarden als neergelegd in de Termsheet (gesloten overeenkomst tussen Nuon en Vattenfall) worden genomen.

Besluitvorming Haarlem

Burgemeester en wethouders zullen u zo spoedig mogelijk hun voorgenomen besluit over de fusie en de verkoop van het aandelenpakket kenbaar maken. Naar verwachting gaat dit voorgenomen besluit richting verkoop aandelenbezit Nuon en wel om de volgende redenen:

1. de procedure tot de fusie, de verkoop en de selectie van het internationale kandidaatbedrijf voor de samenwerking zijn in nauw overleg tussen Raad van Commissarissen en grootaandeelhouders op zorgvuldige wijze tot stand gekomen
2. de unaniem positieve adviezen van Raad van Commissarissen, Raad van Bestuur en Ondernemingsraad van Non
3. de noodzaak tot fusie wordt erkend en de motivering voor de gemaakte keuze kan worden gevolgd
4. Het bod wordt goed geacht.
5. er is geen sprake van een verslechtering van de governance en de gemeentelijke invloed op de nieuwe organisatie, omdat die invloed er gelet op de zeer beperkte omvang van het gemeentelijk aandelenpakket van 0.1% sinds de eerdere fusie van ENW tot Nuon Energy in wezen al niet meer was. Verwezen wordt naar wat in de inleiding hierover is vermeld.
6. Het wordt niet realistisch geacht, om nu op de richtingkeuze uit 1999 (n.l. de op afstandplaatsing van het bedrijf) terug te komen.
7. ook al zou de raad daar toch voor kiezen, is het niet realistisch te denken dat Haarlem daartoe met zijn aandelenbezit van 0,1 % de besluitvorming zou kunnen beïnvloeden.

Bij ons voorgenomen besluit zullen wij tenslotte de raad een voorstel tot bestemming van de verkoopopbrengst doen.

CsCC 6 april 2009